

Anden næstformand (Henning Grove):

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg Tingets samtykke dertil som givet. (Ophold). Det er givet.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 17:

Forespørgsel til finansministeren, økonomi- ministeren og skatteministeren [om mulighederne for at opretholde de nuværende skatter og afgifter set i lyset af den stigende internationalisering og EU's krav om øget harmonisering samt for uden forhøjelse af nogen skat eller afgift i fremtiden at løse det offentlige nuværende opgaver og at føre en aktiv finanspolitik].

Af Aage Frandsen (SF) m.fl.

(Forespørgslen anmeldt 7/10 99).

Anden næstformand (Henning Grove):

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg Tingets samtykke dertil som givet. (Ophold). Det er givet.

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Forespørgsel nr. F 9:

Forespørgsel til arbejdsministeren:

»Hvilke initiativer vil regeringen tage for at begrænse eller undgå anvendelsen af kollektive kampskridt inden for samfundsvigtige områder i sundhedssektoren, samtidig med at lønmodtagernes rettigheder i nødvendigt omfang sikres?«

Af Ole M. Nielsen (KRF), Flemming Kofod-Svendsen (KRF), Jann Sjursen (KRF) og Tove Videbæk (KRF).

(Forespørgslen anmeldt 6/10 99. Fremme af forespørgslen vedtaget 12/10 99).

Begrundelse

Ole M. Nielsen (KRF):

Den konkrete anledning til den forespørgsel, vi har rejst her, er naturligvis den konflikt, som

regeringen valgte at gribe ind over for i maj over for sygeplejerskerne med vores og med mange andres opbakning.

Det var jo ingen enestående situation, også ved sygeplejerskernes konflikt i 1995 greb politikerne ind, og det samme vil uden al tvivl ske ved en konflikt i forbindelse med overenskomstfornyelsen i år 2002. Sygeplejerskerne har altså kun formelt en strejkeret, og det synes jeg ikke de kan være tjent med, når de vel at mærke ikke har fået noget i stedet. Vi synes i det hele taget, at vi på dette følsomme område må finde en anden måde at løse problemerne på.

De menneskelige lidelser i forhold til det, sygeplejerskerne får ud af det, er for store, hvis man i det hele taget kan sætte pris på menneskelige lidelser. Efter 26 dages konflikt i 1995 fik sygeplejerskerne nogle få millioner kroner ud af det, men 26.000 operationer blev udsat for at nævne den uheldige effekt, der kan tælles.

Jeg håber ikke, at vi i dag ligesom i maj skal have en diskussion om, om nogen led overlast ved konflikten i maj. At påstå, at ingen led tab af velfærd eller livskvalitet eller måske endda fik deres levetid afkortet, er en underlig nedvurdering af den indsats, sygeplejerskerne gør også ude i hjemmene.

Jeg håber på et godt svar fra ministeren og en positiv debat.

Besvarelse

Arbejdsministeren (Ove Hygum):

Jeg er blevet spurgt, hvilke initiativer regeringen vil tage for at begrænse eller undgå anvendelsen af kollektive kampskridt inden for samfundsvigtige områder i sundhedssektoren, samtidig med at lønmodtagernes rettigheder i nødvendigt omfang sikres.

Det rejste spørgsmål kan besvares meget kort: Ingen. Regeringen har ingen initiativer, som man siger, på bedding, og regeringen mener heller ikke, at der er brug for initiativer, fordi arbejdsmarkedets parter i meget høj grad er bevidste om det ansvar, der påhviler dem, og den holdning vil jeg uddybe lidt nærmere.

Den danske forhandlingsmodels grundlæggende princip er en høj grad af dialog mellem arbejdsgiversiden og lønmodtagersiden, og i de fleste tilfælde opnås der enighed om løn- og ansættelsesvilkårene for en nærmere afgrænset periode. I den periode, hvor der er opnået enighed, kan der normalt ikke retmæssigt iværk-

sættes kollektive kampskridt. Der er med andre ord fredspligt.

Modellen indeholder samtidig nogle fælles spilleregler for konfliktløsning af uoverensstemmelser. Som bekendt er retten til at anvende kollektive kampskridt snævert forbundet med den kollektive forhandlingsret. Hvis der ved udløbet af en periode ikke opnås enighed om løn- og ansættelsesvilkårene for en ny periode, kan overenskomstparterne retmæssigt iværksætte kollektive kampskridt. Og det vil jo for lønmodtagersiden typisk sige strejker og for arbejdsgiversiden lockout.

Strejkeretten indgår som en naturlig del af den danske forhandlingsmodel – også på sundhedsområdet. I tilknytning til denne ret er der i hovedaftalen mellem parterne under en eventuel strejke sikret varetagelse af bl.a. livs- og førlighedstruende opgaver, også kaldet nødberedskabsaftaler. Det er regeringens vurdering, at de berørte centrale parter under de indtil nu gennemførte konflikter i høj grad har efterlevet dette.

Truslen om kollektive kampskridt anvendes typisk for at sætte pres på modparten under forhandlingerne. Jeg tror, at alle parter beklager, hvis det i en situation bliver nødvendigt at gøre alvor af en trussel om en konflikt og lade den bryde ud. Heldigvis sker det ikke særlig tit.

Hvis uheldet er ude og konflikten bryder ud, kan selv de bedste nødberedskabsaftaler ikke føre til, at en konflikt på sundhedsområdet kan løbe i meget, meget lang tid. Parterne har i den situation et særligt ansvar for hurtigt at bringe konflikten til ophør, og hvis de ikke kan det, er det regeringens ansvar at sikre befolkningens sikkerhed og sundhed.

Det var baggrunden for de to indgreb på sundhedsområdet i 1995 og 1999, men det er ikke hovedreglen, og det skal det heller ikke være. For regeringen er det derfor overhovedet ikke på tale at afskaffe strejkeretten.

Desuden må vi heller ikke glemme, at Danmark er bundet af internationale konventioner og aftaler. Retten til kollektive kampskridt er en af de fundamentale rettigheder, som er beskyttet i både ILO's konventioner og Europarådets socialpagt.

Efter ILO-konventionerne skal der være tale om frie forhandlinger, uden at regeringen blander sig. ILO anerkender dog i nogle tilfælde regeringens ret til at gribe ind i strejker. Det gælder i de situationer, hvor en strejke rammer væsentlige tjenesteydelser, essential services, der

kan udsætte en del eller hele befolkningens sikkerhed og sundhed for fare.

Ifølge ILO afhænger spørgsmålet, om der er tale om en væsentlig tjenesteydelse, i høj grad af de særlige forhold i hvert enkelt land. I ILO opfattes begrebet »væsentlig tjenesteydelse« ikke som et absolut begreb. Det betyder, at en ikke væsentlig ydelse kan blive væsentlig, hvis en strejke får en længde og et omfang, der sætter liv, personlig sikkerhed eller sundhed hos hele eller en del af befolkningen i fare. ILO har tidligere påpeget, at hospitalssektoren er dækket af dette begreb, og at regeringer derfor i højere grad kan gribe ind over for strejker, hvis situationen bliver alvorlig.

Da regeringen i sin tid fik kritik af indgrebet i 1995, var det på grund af indgrebets mere specifikke karakter og ikke, fordi konflikten i sig selv blev stoppet.

Regeringen mener ikke, at en samlet vurdering af erfaringerne inden for sundhedsområdet taler for, at den nuværende forhandlings- og strejkeret for grupper på sundhedsområdet bør begrænses i forhold til andre offentligt ansatte. Tværtimod bør man være opmærksom på de yderst snævre grænser, som ILO sætter for indgreb selv på dette område.

Forhandling

Ole M. Nielsen (KRF):

Jeg takker for svaret. Jeg kan vel ikke påstå, at jeg er skuffet over svaret, for jeg havde ikke forventet så skrækelig meget mere.

Ministeren siger bl.a., at det jo heldigvis ikke sker ret tit. Nej, kun hver gang måske. Ret meget tiere kan det jo ikke være. Nu er det jo to gange i træk, og der er meget, der tyder på, at år 2002 bliver tredje gang, vi får en strejke, og at vi da igen bliver nødt til at lave et indgreb.

Det er jo fuldstændig rigtigt, at det er regeringens ansvar at sørge for, at der ikke er nogen, der lider nød på grund af sådan en konflikt, og det kan man jo ikke tro at der ikke er nogen, der gør, hvis sådan en konflikt løber ret længe, og derfor er det jo også ansvarligt af regeringen at gribe ind. Men det betyder altså, at sygeplejerskerne reelt har mistet deres strejkeret. De kan ikke have nogen glæde af den, den kan ikke bruges til noget, og derfor mener vi også, at man bør sætte noget andet i stedet.

Det er klart, at man skal have et redskab til at undgå den slags konflikter, også et redskab,

som ikke forringer sygeplejerskernes stilling, det er klart, og det kan være en voldgift. Men der findes i udlandet forskellige andre modeller, hvor man løser det på forskellige andre måder, og det kan også godt være, at sygeplejerskerne skal have en eller anden form for kompensation for at indgå den slags.

Jeg havde forberedt mig på at sige noget om ILO's holdning til det område her, men det redgjorde ministeren jo fint for. Der er faktisk en undskyldning for at gribe ind, siger ILO. Når det er sådan nogle livsvigtige områder, det handler om, så har man altså lov til at anfægte strejkeretten, men til gengæld siger ILO også, at så skal de, der bliver frataget deres ret, de, der får begrænset deres ret til konflikt, have en eller anden slags kompensation, og det er jo så det, som ikke er givet til de danske sygeplejersker endnu.

Jeg vil fremsætte et forslag til vedtagelse:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget pålægger regeringen at nedsætte en arbejdsgruppe bestående af repræsentanter fra arbejdsmarkedets parter på sundhedsområdet, repræsentanter for relevante ministerier og uafhængige arbejdsmarkedsekspertter, der har til formål at undersøge, hvorledes konflikter ved overenskomstfornyelser på sundhedsområdet kan undgås eller begrænses. Arbejdsgruppen skal afslutte sit arbejde inden næste overenskomstforhandlinger på sundhedsområdet.« (Forslag til vedtagelse nr. V 9).

Og jeg vil selvfølgelig gerne have, at partierne i debatten herefter tager stilling til det forslag.

Anden næstformand (Henning Grove):

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (Se ovenfor). Dette forslag indgår herefter i forhandlingen.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrlund (S):

Jeg tror godt, at vi alle sammen er klar over, at man i Kristeligt Folkeparti besidder særlige kvaliteter, men jeg må ærligt indrømme, at det kommer lidt bag på mig, at man faktisk også er mere eller mindre synsk og besidder den form for kvalitet i Kristeligt Folkeparti.

Det, der jo er spørgsmålet her, er: Hvad er det for en begrundelse? Hvad er det, der ligger til grund for, at man faktisk her fra talerstolen står og giver udtryk for, at en konflikt på det her område er næsten stensikker i år 2002? Hvad er det for nogle indikationer, Kristeligt Folkeparti har, som vi andre i hvert fald ikke har?

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Jeg er selvfølgelig helt tilfreds med, at hr. Poul Erik Dyrlund tillægger os andre egenskaber, end de fleste andre har. Det er nu ikke helt sikkert, vi er enige om, hvad det er for nogle. Det er ikke sikkert, at vi er helt så selvforherligende, som hr. Poul Erik Dyrlund antyder, og synske er vi i hvert fald ikke.

Det behøver man nu heller ikke at være for at have en opfattelse af det forhold her, for sygeplejerskerne har jo helt klart ikke opnået tilstrækkeligt set ud fra deres synspunkt og måske ikke i det hele taget. Det er helt klart, at sygeplejerskerne selv synes, at de er kommet i klemme i systemet, og de offentlige arbejdsgivere er sandsynligvis ikke i stand til at opfylde de forventninger, som sygeplejerskerne har ved den næste overenskomstforhandling. Og så er det jo ikke svært at forudse, at vi står i en lignende situation igen, og det er den, vi gerne vil være med til at forebygge, så vi undgår den – for alle parter skyld.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Jeg vil gerne spørge hr. Ole M. Nielsen, om Kristeligt Folkeparti er bekendt med, at ILO har erklæret overenskomstindgrebet i 1998 for værende i strid med de konventioner, som Danmark har tiltrådt, og at konsekvensen af Kristeligt Folkepartis forslag til vedtagelse faktisk vil være, at Danmark skal opgive sin tilslutning til ILO's konventioner.

(Kort bemærkning).

Jette Gottlieb (EL):

Jeg værdsætter meget, at Kristeligt Folkeparti prøver at rejse denne her diskussion i en situation, hvor der ikke er nogen, der har noget i klemme, men det forekommer mig, at den opgave, de sætter sig for at løse, er spørgsmålet om cirkelns kvadratur. Så hvis det hører til de specielle evner at være synsk, hører det åben-

bart også til de specielle evner at forene to uforenelige størrelser.

Jeg tror, vi her er i en situation, hvor der faktisk kun er én måde, og det er at vælge side. Man kan ikke på den ene side fastholde en strejkeret og på den anden side fastholde retten til at gribe ind. Og det er faktisk det, Kristeligt Folkeparti prøver med sin forespørgsel, og svaret fra regeringen er jo heller ikke lysende klart i den sammenhæng.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrlund (S):

Jeg kan høre på hr. Ole M. Niensens svar til mig på mit sidst stillede spørgsmål, at den her forespørgsel jo reelt bygger på nogle formodninger, nogle gætterier om, hvordan og hvorledes situationen på det her arbejdsmarked vil være i år 2002.

Det, man så selvfølgelig kunne få sig selv til at stille spørgsmål om, er jo: Tror man virkelig i Kristeligt Folkeparti, at et sådant udvalg, som kommer til udtryk i dette forslag til vedtagelse, der nu er fremsat, vil kunne løse denne her situation? Er det dog ikke sådan, at der er tale om to parter, som ikke altid har ensrettede interesser i det her? Hvad er det i virkeligheden, der kan få Kristeligt Folkeparti til at tro, at det kunne løse problemerne?

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Jeg må indrømme, at jeg ikke helt forstod hr. Ole Sohns indlæg. Det er korrekt, at ILO har beklaget eller sagt, at indgrebet i 1998 var forkert, men 1998-indgrebet var jo netop ikke et indgreb, hvor det var livsvigtige områder, det handlede om.

Derimod har ILO udtalt sig om indgrebet mod sygeplejerskerne i 1995 og sagt, at det selvfølgelig var forkert, men på den anden side tilkendegivet, at det kunne accepteres på livsvigtige områder, men at der så til gengæld var en forpligtigelse over for den part, der gribes ind over for, at der må stilles noget andet i stedet. Og det er jo netop det, vores forslag faktisk går på.

For fru Jette Gottlieb er det jo rigtigt, at det kan føles som en uoverkommelig opgave at løse cirkelns kvadratur. Jeg tror, at den her ligger sådan lige en klasse under trods alt. Sådan vil jeg rangordne de problemstillinger, vi arbejder med. Der ligger andre ting, som kommer lige efter – tæt på – og dér mener jeg bare, at man

må forsøge igen og igen. Jeg tror faktisk, at det er ved dialogen og ved at snakke sammen om tingene, at man hen over tid flytter opfattelser osv. Jeg synes faktisk også, at den her debat allerede har vist, at vi måske slet ikke står så langt fra hinanden, som man egentlig skulle tro.

Så til hr. Poul Erik Dyrlunds spørgsmål, om jeg tror på, at sådan et udvalg vil kunne . . . osv.: Jamen jeg tror sådan set på det bedste. Det er måske for nu at vende tilbage til det tidligere indlæg en af de egenskaber, som vi i Kristeligt Folkeparti har. Jeg tror faktisk på, at når kloge og fornuftige og ansvarlige mennesker sidder sammen og snakker om tingene, så kan de finde ud af noget.

Nu har vi faktisk undladt at pege på nogle bestemte muligheder. Det har vi ikke gjort, men der findes muligheder. Jeg vil godt angive dem, men jeg vil ikke anvise dem her, for så begynder jeg måske at gå lidt længere, end jeg egentlig ønsker, og så får folk et bedre alibi for at stemme imod mit forslag til vedtagelse, end jeg faktisk synes man ellers har.

Men der kan findes måder at løse det på. Det er helt klart, at det kan der. Måske ikke, hvor man helt udelukker konfliktmuligheden til sidst, men hvor den altså begrænses ved, at man yderligere prøver på en anden måde end den, hvor de to parter sidder over for hinanden og opgiver tingene ved forligsmanden.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Jeg er meget opmærksom på, at ILO har udtrykt en vis forståelse for, at der bliver foretaget indgreb, hvis der er tale om livsvigtige situationer, men ved den sidste sygeplejerskekonflikt og i øvrigt også den i 1995 var der et omfattende nødberedskab, og derfor førte det netop ikke til livstruende situationer. Det er jo det, der er pointen.

Når man inden for sundhedsområdet har valgt og begge parter har sagt, at der ikke skal komme mennesker i en livstruende klemme, og derfor laver et omfattende nødberedskab, så er det derfor også helt givet – det ved vi alle – at den klage, som Dansk Sygeplejeråd og FTF har indgivet til ILO, vil medføre en ny næse til regeringen.

Derfor er konklusionen – ud fra jeres holdning – at man faktisk er nødt til at bede regeringen om at annullere tilslutningen til ILO's konventioner.

(Kort bemærkning).

Jette Gottlieb (EL):

Der er jo nogle situationer, hvor man bliver stillet over for et valg, hvor man ikke kan handle både-og, og nogle gange må man altså vælge mellem cirklen og firkanten.

Jeg tror, at vi i spørgsmålet om strejkeret og i spørgsmålet om at sikre samfundsnyttige, samfundsvigtige områder, er nødt til at vælge imellem, hvad det er for nogle principper, vi synes er meget vigtige, og jeg tror, at selv de kristelige er nødt til at foretage det valg.

Det vil sige, at man kan komme i en situation, hvor man godt kan snakke både-og og på den ene side og på den anden side, men man ender med at måtte handle entydigt.

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Nu havner vi alligevel i den der diskussion, som jeg simpelt hen synes er for pinlig, og som hr. Ole Sohn nu sætter mig i ved at sige, at der ikke var livstruende situationer under konflikten her i maj måned.

Det synes jeg simpelt hen ikke at man kan anstændigvis kan sige. Når man ved, at undersøgelse og operation blev udsat, kræftundersøgelser og kræftoperationer, som man måske i forvejen var kommet til lige i sidste øjeblik, men også den pleje, der sker i hjemmene – det var jo den, der blev ramt, og den forringede i hvert fald folks livsvelfærd og livskvalitet, og man kan bestemt ikke udelukke, at den også afkorter folks levetid – blev ramt, så synes jeg, det er for let at komme om det ved at sige, at der jo ikke var livstruende situationer. Jeg ved ikke, hvad der så er vigtigt.

Jeg synes, det er en nedvurdering af det arbejde, som de pågældende sygeplejersker rent faktisk gør. Så kunne vi jo sagtens spare nogle af dem væk, hvis det ikke var livstruende. Så var det da en smal sag, og det går jeg bestemt ikke ind for.

Så til fru Jette Gottlieb og til det, at man somme tider må vælge: Jamen jeg nævnte, at der findes modeller, hvor man har strejken som en mulighed, som kommer lidt længere ude.

Altså der findes f.eks. et system, man bruger i England over for nogle offentligt ansatte, f.eks. inden for sundhedssektoren, inden for politiet og andre steder; man kalder det »Pay Review Body«, tror jeg. Det er ikke til at oversætte til godt dansk, tror jeg, men jeg ville gerne overdrage litteratur om det til de aktuelt interesse-

rede. Der findes strejke muligheden faktisk som en konsekvens, som ligger noget længere ude. Og så undgår man helt nøjagtigt at vælge mellem de to onder.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Til hr. Ole M. Nielsen: Jeg kunne ikke lade være med at tænke på, at den situation, som hr. Ole M. Nielsen vil bygge op, er, hvor organisationerne har været med inde i drøftelserne omkring fordelingen af det resultat, som vi overordnet har stillet til rådighed ved overenskomstforhandlingerne, ved at snakke om, hvordan samfundsøkonomien kan hænge sammen.

Det har man på ansvarlig vis håndteret. Organisationen havde også sagt ja. Men dér, hvor kæden hoppede af, var, at medlemmerne sagde nej.

Hvad er det, hr. Ole M. Nielsen går efter? Sådan som jeg forstod hele situationen omkring sygeplejerskerne, så var det faktisk sådan, at man havde forhandlet sig til rette på alle områder, men det var medlemmerne, der stod af. Er det medlemmerne, hr. Ole M. Nielsen vil op at slås med?

(Kort bemærkning).

Jette Gottlieb (EL):

Nu synes jeg, det på den kristelige ordfører lyder, som om strejke er noget, man sådan bare gør. Efter min opfattelse er det en meget alvorlig beslutning at træffe, en meget alvorlig beslutning, der forudsætter, at man har været ude for et så omfattende pres på sine løn- og arbejdsvilkår, så man også indholdsmæssigt vurderer, at hvis det fortsætter på den måde, så bliver arbejdet udført dårligere.

Efter min opfattelse er strejkende sygeplejersker dem, der tænker langsigtet. Det er dem, der faktisk tænker på sundhedssystemet, dem, der tænker på de langsigtede forbedringer i sundhedssystemet og måden at håndtere de opgaver på, der er.

Det at strejke er en meget dramatisk beslutning, som meget vanskeligt kommer til udtryk. Og når der jo henvises til, at der de to sidste gange har været strejker på området, så må man jo også henvise til, at i de foregående 20 år har der ikke været det. Det vil sige, at de mennesker, der beslutter at gå ud i en strejke, er udsat for et umenneskeligt hårdt pres, og på det grundlag træffer de sådan en beslutning.

Det filter, der er i den beslutningstagen, er så tæt, så man ikke skal være bange for, at strejker er noget, der bare finder sted.

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Hr. Ole Vagn Christensen spørger: Er det medlemmerne, jeg vil ud at slås med? Nej, jeg mener netop, at det, forhandlerne her har brug for, er at have en yderligere mulighed eller to i argumentationen med deres medlemmer, i stedet for at her må de stoppe og sige: Vi kan ikke komme længere over for modparten hos forligsmanden.

Og så må vælgerne jo vælge. Og når vælgerne er frustrerede, måske fordi de har nogle urealistiske forventninger i forhold til det, som hr. Ole Vagn Christensen fuldstændig rigtigt siger, samfundet har stillet til rådighed for dem, jamen så har de ikke andre muligheder end at vælge strejkevåbenet. Det, jeg mener, er, de sådan har et par muligheder mere, inden de kommer dertil; det synes jeg egentlig de fortjener.

Jeg giver fru Jette Gottlieb helt ret i, at en strejke jo er et alvorligt våben. Det synes sygeplejersker også. Jeg sagde i øvrigt i et af indlægene i maj måned, at alle de sygeplejersker, jeg kender, er jo nogle særdeles søde og gode mennesker. De fleste, der vælger det job, har vel en god karakter, gode menneskelige egenskaber, ellers tror jeg ikke, de vælger det job. Så behageligt og så godt lønnet er det jo slet ikke.

Så jeg tror ikke, de ønsker at svigte deres job og svigte de kolleger, som det jo også går ud over, og i det hele taget i befolkningen stå som de der krigeriske strejkefolk. Fordi sygeplejersker kommer jo også fra et samfund, som ikke synes, det er særlig sjovt at strejke på dette område. Så det synes jeg ikke er sjovt, og det synes jeg, vi skal hjælpe dem til at undgå.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Til hr. Ole M. Nielsen – jeg skal fatte mig i kort-hed: Jeg mener, at det der ansvar ligger bedst hos parterne, og at parterne nu har set, hvad det er for en situation, der kan opstå: At medlemmer kan komme i en anden situation end den, som organisationerne ligesom har kunnet forudse.

Jeg tror, at sygeplejerskerne har lært meget af konflikten i 1995 og også af konflikterne i 1998. Og derfor tror jeg overhovedet ikke, at hr. Ole M. Nielsen kommer til at opleve den her situation.

Men det, hr. Ole M. Nielsen åbenbart tror på, er, at et overordnet organ kan nå mere end det samarbejde, der foregår mellem parterne og deres medlemmer. Den tror jeg ikke en pind på. Jeg tror, at vi ville få ulovlige strejker i hobetal, hvis det er sådan, at et overordnet organ gik ind og så ligesom trak tingene ned over hovedet på folk. Og det er jo ikke regeringens opfattelse og heller ikke regeringens oplevelse af situationen sidste gang, at det var det, man gjorde. Men det er det billede, hr. Ole M. Nielsen gerne vil give indtryk af. Nej, regeringens indgreb var sidste skridt i den række af skridt, der var mulighed for, at man kunne have gjort brug af, og som jeg er helt sikker på, at man gør brug af næste gang.

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Jamen al sympati til trods var det ikke for, at vi skulle kunne blive fuldstændig enige om det her. Jeg får nu bekræftet, at hr. Ole Vagn Christensen fra Socialdemokratiet også beskæftiger sig med trosforhold, og jeg er da helt enig i og jeg er helt tilfreds med og glad for, at hr. Ole Vagn Christensen tror, at næste gang så sådan og sådan. Det er vel sådan nogenlunde på linje med det, jeg troede og håbede i mit første indlæg.

Jeg takker foreløbig for debatten.

Poul Erik Dyrlund (S):

Kristeligt Folkeparti stiller jo spørgsmålet: Hvilke initiativer vil regeringen tage for at begrænse eller undgå anvendelsen af kollektive kampskridt inden for samfundsvigtige områder i sundhedssektoren, samtidig med at lønmodtagernes rettigheder i nødvendigt omfang sikres?

Da jeg i går kiggede nærmere på det spørgsmål, vil jeg gerne afsløre, at jeg meget hurtigt kom frem til, at vi i Socialdemokratiet er af den opfattelse, at regeringen ikke burde have planer i den retning. Og efter at have hørt arbejdsministeren tale her i dag, kan jeg med tilfredshed konstatere, at regeringen ikke har nogen planer, der peger i retning af at indfri den tankevirk-somhed, som Kristeligt Folkeparti lægger i spørgsmålet.

Der lægges jo fra Kristeligt Folkepartis side op til at afskaffe konfliktvåbenet, strejkeretten. Og det kan vi i Socialdemokratiet – og det tror jeg ikke kommer bag på nogen – absolut ikke støtte. At Kristeligt Folkeparti nu forsøger sig, ja, det kan man vel egentlig ikke fortænke dem

i. De tanker, der ligger bag spørgsmålet til regeringen, falder meget godt i tråd med, hvad der foregår i den såkaldte kristelige fag- og arbejdsgiverbevægelse, hvor man har den opfattelse, at konflikter af den her karakter, som vi jo har lidt til diskussion her i dag, er fyord. Hvordan resultaterne af en sådan politik bliver må stå hen i det uvisse, men jeg synes, hvis jeg sådan graver lidt i min hukommelse, at en gang imellem dukker der dog historier op, der er værd at hæfte sig ved.

Så vidt jeg kan konstatere, lægger Kristeligt Folkeparti i den anden del af forespørgslen op til, at regeringen på en eller anden måde på forhånd skal lovgive eller udstikke retningslinjer på en sådan måde, at resultatet af en forhandling er givet på forhånd. Eller, ja, jeg ved det ikke, men ønsker man at udbygge det tjenestemandssystem, som man på mange andre områder er på vej væk fra? Det var et spørgsmål. Men under alle omstændigheder, så kan vi ikke støtte sådanne tanker i Socialdemokratiet.

At man i Kristeligt Folkeparti i den her forespørgsel tager udgangspunkt i sundhedsområdet, der jo er et meget følsomt område set i forhold til anvendelse af konfliktretten, forskrækker ikke Socialdemokratiet. Vi ved godt, at skal man lave om på tingenes tilstand, ja, så skal man vælge områder, hvor følelserne spiller en stor rolle. Det er der, adgangsvejene til forandring er de mest farbare.

I Socialdemokratiet stiller vi os også spørgsmålet: Hvad bliver det næste? Jeg ved ikke rigtig, om jeg tør spørge. Der er jo risiko for, at Kristeligt Folkeparti bliver inspireret, men jeg løber nu alligevel risikoen. Bliver de næste områder, hvor Kristeligt Folkeparti vil anfægte konfliktretten, områder, hvor vores transport-system er involveret?

I Socialdemokratiet er vi af den opfattelse, at mange års erfaringer har vist, at konfliktvåbnet i langt de fleste tilfælde har været nødløsningsen, og at konfliktvåbnet er blevet brugt med omtanke og ansvarlighed. Vi har været inde på det i diskussionen om nødberejdsninger. At der også har været tilfælde, hvor man har konstateret, at en konflikt ikke har kunnet løse problemerne, erkender vi gerne, men det er dog mere undtagelsen end reglen.

I øvrigt deler jeg helt arbejdsministerens bemærkninger om, at det i sidste ende er regeringens og Folketingets ansvar at sikre befolkningens sikkerhed, helbred og sundhed. Det kan have konsekvenser for en konflikt, men at be-

gynde at blande sig på forhånd, som Kristeligt Folkeparti lægger op til, vil vi ikke være med til.

Jeg vil så gerne slutte af med at sige, at vi vil meget gerne give et tilsagn om, at hvis parterne på den her del af arbejdsmarkedet i enighed henvender sig med det formål at få ændret gældende regler, så ser vi gerne med positive øjne på sagen.

Dermed tror jeg også, jeg har afsløret, at vi ikke kan støtte det forslag til vedtagelse, der er fremsat af Kristeligt Folkeparti.

(Kort bemærkning).

Jette Gottlieb (EL):

Man kan jo sige om den kristelige forespørgsels formulering, at de har en ren trompet at trutte i, men hvis man som socialdemokrat skal gå op og svare på spørgsmålet, og svarer, at man ikke har tænkt sig at foretage sig noget, så har man i virkeligheden en noget vanskeligere sag, fordi det er jo en socialdemokratisk ledet regering, der har foretaget det konkrete indgreb i strejkeretten. Så selv om man går op og fastholder, at man naturligvis står 100 pct. bag strejkeretten, så har man altså også været dem, der har været bannerfører i konkret at gribe ind i den.

Det synes jeg må give et problem. Jeg synes, det må give et problem, der minder en lille smule om det med cirkelns kvadratur, fordi hvornår? Hvad er det for nogle kriterier, der træder i kraft, når man rent faktisk ikke bare hver gang, men hver eneste gang griber ind i en strejkeret, som man samtidig står og forsvarer så inderligt?

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrlund (S):

Jeg havde selvfølgelig ventet det spørgsmål. Der er en væsentlig forskel. Jeg tror aldrig nogen sinde, at fru Jette Gottlieb har hørt socialdemokrater udtrykke sig i retning af, at man på forhånd skulle blande sig i tingenes tilstand. Det har vi aldrig nogen sinde gjort. Tværtimod har vi taget en lang række initiativer til netop på forhånd at beskytte den proces, som jo igangsættes i forbindelse med en overenskomstforhandling.

Set i forhold til, hvad jeg også erkendte i min ordførertale, at der har været situationer, så er der en meget, meget væsentlig forskel på det, og så det, som vi her diskuterer i forbindelse med forespørgslen.

(Kort bemærkning).

Jette Gottlieb (EL):

Jeg er ikke uenig i, at der er en meget væsentlig forskel. Det, jeg ønsker at høre knæsat fra talerstolen, er gang på gang at høre socialdemokrater forsvare strejkeretten. Det synes jeg er meget vigtigt. Jeg synes, det er meget vigtigt også at fastholde, at man ikke blander sig i situationen på forhånd.

Problemet opstår, når man så alligevel griber ind, fordi situationen jo for dem, som er i den konfliktsituation, tager sig ud, som om man anfægter selve strejkeretten, ikke fordi man griber ind, men fordi man griber ind hver evig eneste gang. Og det vil sige, at selve strejkevåbenet dermed fratages den ene part, og også kun den ene part.

Anden næstformand (Henning Grove):

Vi går videre i ordførerrækken. Hr. Jens Vibjerg.

Jens Vibjerg (V):

Arbejdskonflikter har tit mange uskyldige ofre. Det tror jeg for øvrigt, at alle er klar over, også parterne. Konflikter inden for sundhedssektoren er særlig alvorlige. Det var jo selvfølgelig derfor, vi så regeringen gribe til handling relativt hurtigt under den sidste konflikt på sundhedsområdet, en konflikt, der var gået helt i hårdknude.

Når konflikter på sundhedsområdet er særlig alvorlige, skyldes det, at tusindvis af syge mennesker, der har behov for behandling, bliver ofre, ofre i en konflikt, de reelt ikke er part i, ofre på den måde, at deres behandling måske udskydes i månedsvi; en udskydelse, der kan have mange konsekvenser for den enkelte, i bedste fald en psykisk belastning, som det jo altid er, når der opstår usikkerhed om behandling af en lidelse.

Men det kan også betyde væsentligt længere fravær fra arbejdsmarkedet med fare for, at det kan vise sig umuligt at vende tilbage. Det kan betyde forringet førlighed, og det kan i sin yderste konsekvens være livstruende.

Jeg er ikke et øjeblik i tvivl om, at alle parter på området er meget bevidste om de problemer, konflikter på sundhedsområdet kan indebære. Ikke desto mindre har vi jo nu et par gange oplevet alvorlige konflikter, og derfor synes jeg da, det er udmærket, at Kristeligt Folkeparti stiller denne forespørgsel og dermed rejser

debatten, men vi kan ikke støtte forslaget til vedtagelse, da vi jo derved blander os.

Derfor vil vi undlade at stemme for Kristeligt Folkepartis forslag til vedtagelse, for i Venstre lægger vi stor vægt på, at arbejdsmarkedsforhold aftales mellem parterne på arbejdsmarkedet. Vi går ind for at bevare den danske model, også i sundhedssektoren, men jeg vil gerne her fra Folketingets talerstol være med til at opfordre parterne i sundhedssektoren til at sætte sig omkring et bord i et forsøg på forud for kommende overenskomstforhandlinger at finde modeller, der indebærer, at vi undgår en ny stor konflikt på sundhedsområdet. Jeg går nu ud fra, at de allerede er i gang med samtaler, og jeg er overbevist om, at de kender deres ansvar.

Det er heldigvis hovedreglen, at konflikter på arbejdsmarkedet løses af parterne selv i samarbejde med det fagretlige system, og det er vigtigt, at vi ikke her fra Folketinget agerer på en måde, der kan kaste grus i maskineriet.

Man skal være forsigtig med at blande sig i det, andre har ansvaret for, specielt overenskomstområder kan være meget følsomme, og en indblanding kan vanskeliggøre parternes muligheder for selv at opnå resultater. Regeringsindgrebet i foråret viser, at samfundets snor ved en konflikt på sundhedsområdet ikke er ret lang, og det synes jeg rent faktisk er forståeligt med de konsekvenser, en stor konflikt har for utrolig mange mennesker.

Derfor synes jeg også, at parterne vil være bedst tjent med – hvis de altså ikke allerede er i gang – snarest, som jeg sagde tidligere, at finde sammen i et forsøg på at finde modeller på dette følsomme overenskomstområde, der minimerer risikoen for større konflikter.

Jeg synes modsat ikke, det vil være lykken, hvis Folketinget via lovgivning skal til at styre processen. Det har jeg nu heller ikke indtryk af ligger bag Kristeligt Folkepartis forespørgsel her i dag, men jeg mener også, at det vil være en pind til ligkisten for den danske model. Vi ser på nuværende tidspunkt ikke noget alternativ til den danske model.

Set over en årrække er Danmark vel et af de lande, der har færrest konflikter. Det tilskriver jeg den omstændighed, at når parterne selv har ansvaret, så føler de også forpligtelsen. Der er ingen tvivl om, at der er behov for, at parterne kigger på, hvordan de kan skruer en løsning sammen, der minimerer risikoen for, at vi på ny løber ind i en større konflikt på sundhedsområdet.

Anden næstformand (Henning Grove):

Vi har nu tre korte bemærkninger. Først til fru Jette Gottlieb og derefter hr. Ole M. Nielsen.

(Kort bemærkning).

Jette Gottlieb (EL):

Jeg værdsætter meget, at Venstres ordfører udtrykker, at man ikke vil blande sig i situationen på arbejdsmarkedet og specielt i overenskomst-situationer.

Men jeg kunne godt tænke mig at høre, om det er udtryk for den holdning, at Venstre bakker varmt op om strejkeretten. Og der vil jeg så spørge mere præcist, om det ikke bare gælder den teoretiske strejkeret, men også den praktiske strejkeret, for jeg synes, hr. Jens Vibjerg glemte at komme ind på det faktum, at de, der i det her tilfælde greb ind i overenskomsten, jo samtidig også er arbejdsgiverne i sagen.

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Ja, altså, hvor jeg ikke var skuffet over ministrernes tale, så er jeg skuffet over hr. Jens Vibjergs tale, og det er selvfølgelig noget med, at forventningsniveauet er forskelligt.

Sådan kan det jo godt være, og når jeg er skuffet, så er det, fordi jeg har lavet lidt research og kan citere fra Garodkin, som jo bygger, som folk her også ved, på oplysninger fra partierne selv, og der står faktisk under Venstre, Danmarks liberale parti, som man jo ved, hvor man har – det påstod man i hvert fald indtil for nylig; jeg ved ikke, om man tør bruge det slogan længere, det kan jo godt være tvivlsomt – at livsvigtige områder skal fritages for strejker og lockouter.

Så vil jeg gerne høre, hvordan hr. Jens Vibjergs udmelding her passer sammen med den tekst.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Jeg vil gerne spørge hr. Jens Vibjerg, hvordan det skal forstås, når hr. Jens Vibjerg i ordførertalen siger, at man skal passe på ikke at kaste grus i maskineriet i forbindelse med nogle overenskomstforhandlinger. Jeg er selvfølgelig meget enig i, at man skal sørge for, at parterne har et reelt grundlag at forhandle på og et fair grundlag og et ligeværdigt grundlag.

Hr. Jens Vibjerg fortsætter med at sige, at man skal passe på, at man ikke fra Folketingets

side kommer til at styre et overenskomstforløb. Det er jeg også fuldstændig enig i.

Så mit spørgsmål går på, om det betyder, at Venstre erkender, at det var en fejl, at Venstre sammen med regeringen var med til at lave en finanslovaftale for 1999, hvori man udtrykkeligt skrev, at der skulle foretages ændringer i overenskomsternes ansættelsesvilkår og arbejdstidsvilkår. Betyder det, at man erkender, at det var en fejl, at man fra lovgivningens side styrede processen, således at der kom sand i maskineriet, som medførte konflikten og det efterfølgende indgreb?

(Kort bemærkning).

Jens Vibjerg (V):

Til fru Jette Gottlieb: Når vi går ind for den danske model, ja, så bakker vi selvfølgelig op om konfliktretten; det er jo en del af den danske model.

Og jeg må sige til hr. Ole M. Nielsen, at jeg nu ville sætte pris på, hvis hr. Ole M. Nielsen lytter til det, vi siger her fra talerstolen; det er her, vi udlægger Venstres politik. Jeg tror nu for øvrigt ikke, at det kommer bag på hr. Ole M. Nielsen, hvad det er, vi mener på det her område; det kom jo til udtryk så sent som i foråret.

Over for hr. Ole Sohn vil jeg bare understrege, som hr. Ole Sohn også siger, at selvfølgelig skal vi ikke kaste grus i maskineriet, og det forsøger vi ved enhver lejlighed at undgå.

Vi kan selvfølgelig komme i situationer, som i foråret var i, hvor Folketinget bliver nødt til at gribe ind, og det kan jo også opfattes som grus i maskineriet ved en senere lejlighed, men det skal så absolut være undtagelsen, og når der virkelig står meget på spil.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Jeg tror, at hr. Jens Vibjerg misforstod mig. Altså det var sådan set også en kritik af indgrebet som sådan, men det var ikke det, jeg hentydede til. Det var, at Venstre i efteråret 1998 indgik en finanslovaftale med regeringen, hvor man, før overenskomstforhandlingerne gik i gang, indirekte sagde til Amtsrådsforeningen: I kan godt slappe af, vi er enige i, at der skal ske nogle ændringer med arbejdstidstilrettelæggelsen på sundhedsområdet, og derfor så er vi med til at lægge en styring ind i forhandlingsprocessen.

Det er dér, jeg mener, at Venstre gik galt. Der smed man sand i maskineriet, fordi man ikke

gav parterne en fair chance for et ligeværdigt forhandlingsforløb.

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Jamen det er da helt korrekt, at det, man siger her fra Folketingets talerstol, bør være partiets politik. Når jeg har gæster inde, som undrer sig over, der er så få til stede i Folketingssalen, forklarer jeg det også og siger, at det alligevel er vigtigt, hvad der bliver sagt. Det er dér, den officielle udmelding kommer, men vi vil alligevel ikke underkende Garodkin, som jo indhenter oplysninger hos os, og jeg mener faktisk, at han gør det hvert år for at få korrigeret Håndbog i Dansk Politik, som er et meget brugt instrument rundtomkring i landet og her i huset. Og der står altså, at livsvigtige områder skal fritages for strejker og lockouter, men jeg kan da kun opfordre Venstre til at få korrigeret teksterne hist og pist, eller altså også at ændre udmelding på det område her.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrlund (S):

Jeg har lyttet meget til, hvad hr. Jens Vibjerg har sagt, og egentlig mener jeg, at de meldinger, der her er kommet fra Venstre, er ret klare, meget præcise. Derfor vil jeg gerne have en forklaring på, hvorfor man vil undlade at stemme til det her forslag til vedtagelse, hvorfor man ikke stemmer imod.

Jeg synes ikke, der er nogen som helst sammenhæng imellem det, hr. Jens Vibjerg står her på talerstolen og siger, og så det, man meddeler, man vil stemme til det forslag til vedtagelse. Kan vi ikke få en forklaring på det?

(Kort bemærkning).

Jens Vibjerg (V):

Det, jeg i min ordførertale har givet udtryk for, er selvfølgelig det, vi står for i Venstre på det her område, og når vi undlader at stemme for Kristeligt Folkepartis forslag til vedtagelse, selv om vi jo meget vel forstår det, der ligger bag Kristeligt Folkepartis intentioner, er det, fordi det er et meget alvorligt signal til parterne, som vi i hvert fald ikke vil være med til at give, og derfor kan vi heller ikke støtte forslaget.

Og ved at undlade at stemme så signalerer vi også, at det her skal Folketinget slet ikke blande sig i. Det holder vi os uden for. Det overlader vi til parterne, det er dem, der har ansvaret, og det skal de vedblive at have.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrlund (S):

Der er i den seneste tids debatter fra denne talerstol ikke så få gange endda blevet stillet spørgsmålet: Hvad vil Venstre?

Vi har nu her fået en ny udlægning af et nej, som jeg også tror vil gå ind i Folketingets historie. Men omvendt må jeg sige, det jo falder meget godt i tråd med den der kurs, som vi har oplevet Venstre har haft i den senere tid: på den ene side det ene og på den anden side det andet osv. Så regner man med, man kan shuttle sig igennem på den måde dér.

Den går ikke. Prøv at komme med nogle klare signaler, så der er handling bag ordene.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Det er et forsøg på at få et svar på mit spørgsmål. Jeg synes, man kan understrege det ved at sige, at når hr. Jens Vibjerg siger, at det er Venstres politik, der bliver udlagt her fra talerstolen, og hr. Jens Vibjerg understreger, at man ikke ønsker at putte sand i maskineriet, og man ikke ønsker, at Folketinget skal blande sig i overenskomstforhandlingerne, så er mit spørgsmål: Hvorfor gjorde man det så i efteråret 1998?

Er det et udtryk for, at man nu her fra talerstolen – sådan forstår jeg hr. Jens Vibjerg – erkender, at det var en fejl, at man gik med sammen med regeringen om at lægge et pres på forhandlingerne? Og det er så mit spørgsmål: Vil man her fra talerstolen tilkendegive, at det ønsker man ikke at gøre fremover?

Anden næstformand (Henning Grove):

Så går vi videre i ordførerrækken.

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Det sker heldigvis sjældent, at Folketinget griber ind i arbejdskonflikter på arbejdsmarkedet, sådan som vi gjorde med indgrebet i sygeplejerskernes strejke i foråret 1999.

Set over en årrække kan man konstatere, at det almindelige er, at parterne selv forhandler sig til rette med eller uden brug af strejker. Sammenligner man internationalt, er det danske arbejdsmarked sædvanligvis karakteriseret ved ro og stabilitet.

I Det Konservative Folkeparti har vi stor respekt for den danske arbejdsmarkedsmodel, som er kendetegnet ved, at parterne selv forhandler sig frem til den fornødne regulering af

arbejdsmarkedet, uden at politikerne behøver at blande sig.

Selv om den danske model ikke er uden skønhedspletter, fungerer den generelt set fremragende. Derfor bestræber vi os på at undgå at gribe ind i arbejdskonflikter, dels i respekt for parternes frie forhandlings- og konfliktret, dels fordi et folketingsindgreb altid vil være forbundet med betydelige omkostninger i form af vrede og frustration hos dem, der bliver grebet ind overfor, og vreden og frustrationen vil selvsagt medføre vanskeligheder, når der lokalt i den enkelte private eller offentlige virksomhed efterfølgende skal samarbejdes og skabes lokale forhandlingsresultater.

Under debatten om forårets indgreb i sygeplejerskekonflikten har det været fremført, at de kommunale og amtskommunale arbejdsgivere blot kunne læne sig tilbage i stolen og afvente et folketingsindgreb i stedet for at gå ind i reelle forhandlinger med sygeplejerskerne.

Jeg er overbevist om, at det ikke forholdt sig sådan. Arbejdsgiversiden var udmærket klar over, hvad et eventuelt folketingsindgreb ville komme til at koste i form af samarbejdsproblemer og deraf følgende lavere produktivitet, i alt fald i en periode efter konfliktens afslutning. Men selv om vi i Det Konservative Folkeparti – og med os et betragteligt flertal i Folketinget – bestræber os på at undgå at skulle gribe ind i arbejdskonflikter, så er det alligevel en gang imellem nødvendigt. Det er selvsagt Folketingets ansvar at gribe ind, hvis en konflikt udvikler sig til at være livs- eller velfærdstruende, eller hvis meget store samfundsinteresser står på spil.

Derfor er brugen af strejkevåbenet slet ikke så effektivt, som mange måske tror. For en lønmodtagergruppe som sygeplejerskerne vil det være næsten umuligt at tilrettelægge en strejke, så den ikke i løbet af meget kort tid, trods et velfungerende nødberedskab, bliver i det mindste velfærdstruende og hermed prompte bliver fulgt op af et folketingsindgreb.

Derfor må forløbet i foråret give anledning til alvorlige overvejelser i sygeplejerskernes organisation med henblik på at tilvejebringe en anden struktur, næste gang der skal indgås en ny overenskomst. Jeg vil ikke blande mig i resultatet af overvejelserne, men blot udtrykke håbet om, at forhandlingsforløbet ikke næste gang ender i en situation, hvor Folketinget føler sig nødsaget til at gribe ind. Det vil være både i

Folketingets, arbejdsgivernes og sygeplejerskernes interesse.

Jeg vil gerne benytte lejligheden til at opfordre begge parter, altså både arbejdstagersiden og arbejdsgiversiden, til i fællesskab at tilrettelægge et forhandlingsforløb, så forårets begivenheder ikke gentager sig, men det er og bliver parternes ansvar og ikke Folketingets. Her kan vi rette opfordringer til parterne, som jeg netop har gjort, men vi må ikke tage ansvaret fra parterne. Det værste, vi kan gøre, er at pille ved parternes suveræne ansvar for selv at tilrettelægge forhandlingsforløbet, så man når frem til resultater og ikke til konflikter.

Jeg skal sige om det forslag til vedtagelse, som Kristeligt Folkeparti har fremsat, at så vidt jeg kan vurdere, så er skadevirkningerne af det forslag til vedtagelse, hvis det skulle blive vedtaget, til at overse. Til gengæld mener jeg, man går et skridt for langt, hvis man vedtager denne dagsorden eller dette forslag til vedtagelse, som det hedder nu i vore moderne tider, og derfor kan vi ikke støtte det forslag til vedtagelse, som hr. Ole M. Nielsen har fremsat på Kristeligt Folkepartis vegne.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Jeg har to spørgsmål til hr. Knud Erik Kirkegaard. Det ene er, hvorfor Det Konservative Folkeparti fandt det nødvendigt at indgå en finanslovaftale, hvor man lagde bånd på en forhandling, inden den var påbegyndt, når man her fra Folketingets talerstol i dag siger, at Det Konservative Folkeparti ikke ønsker at blande sig i en konflikt. Her blandede man sig i et forhandlingsforløb, inden det overhovedet var reelt påbegyndt.

Det andet spørgsmål er: Kan man få et eksempel her fra talerstolen på, at sygeplejerskekonflikten i foråret havde kunnet udviklet sig til det, man kan kalde en livstruende situation? Var det ikke sådan, at nødberedskabet var så altomfattende, at man undgik det?

(Kort bemærkning).

Jette Gottlieb (EL):

Jeg forstår på hr. Knud Erik Kirkegaard, at han vil gøre sig til varm talsmand for den danske model og dermed for strejkeretten.

Jeg vil gerne spørge: Kan hr. Knud Erik Kirkegaard forestille sig en situation, hvor der ikke bliver grebet ind i en konflikt på det

offentlige område af så omfattende karakter, som det nu var tilfældet med den i maj?

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Ja, jeg synes faktisk, at det var et godt indlæg, hr. Knud Erik Kirkegaard kom med. Det bygger bare på en anden overbevisning end den, jeg har, den stærke støtte til den danske model, som jeg for så vidt har respekt for, men som jeg slet ikke er enig i.

Og så må jeg jo også spørge hr. Kirkegaard, hvordan det står til med Garodkin. Der står faktisk hos samme Garodkin under Det Konservative Folkeparti, at strejker og lockouter skal forbydes på livsvigtige områder.

Det er en markant udmelding i forhold til den melding, hr. Kirkegaard kommer her med i forbindelse med vores forslag til vedtagelse.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Til hr. Ole Sohn: Det afsnit i finanslovaftalen, som hr. Ole Sohn henviser til, har ikke det indhold, som hr. Ole Sohn refererer. Det var i allerhøjeste grad citatfusk, hr. Ole Sohn bedrev her fra Folketingets talerstol.

Det, man gjorde, var vel delvis som arbejdsgiverpart at gøre opmærksom på, at man havde et ønske om fleksibilitet i arbejdstidsreglerne m.v., og der er ikke noget som helst forkert i, at man formulerer noget sådant.

Hr. Ole Sohn spørger herudover: Var konflikten i foråret livstruende? Det har jeg heller ikke påstået, at der var tale om, men jeg sagde, at konflikten i det mindste var velfærdstruende.

Og til fru Jette Gottliebs spørgsmål, om man kan forestille sig en strejke inden for det offentlige område, som der ikke bliver grebet ind overfor: Ja, vi skal ikke ret mange måneder tilbage. Den strejke, som jordemødrene var ude i, blev der ikke grebet ind overfor.

Så til hr. Ole M. Nielsen og den politiske håndbog.

Det, hr. Ole M. Nielsen citerer fra håndbogen om Det Konservative Folkepartis opfattelse om det her spørgsmål, er direkte forkert, og det ved hr. Ole M. Nielsen. Det fortalte jeg ham mandag aften, og derfor kan jeg ikke forstå, hvorfor han endnu engang spørger om det her fra talerstolen. Så glem som hr. Ole M. Nielsen dog trods alt alligevel ikke være, at han allerede har glemt, hvad der blev sagt mandag aften.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrlund (S):

Ret skal jo være ret. Og jeg må jo konstatere, at hr. Knud Erik Kirkegaards ordførertale var meget klar og præcis. Den er til at forholde sig til.

Hr. Knud Erik Kirkegaard sluttede med at sige: Derfor kan vi ikke støtte det fremlagte forslag til vedtagelse. Hvad betyder det? Er det det samme som med Venstre, lidt til den ene side og lidt til den anden side, og så lander vi sådan med begge ben midt i?

Kunne vi ikke få en nærmere definition på det der med »ikke støtte«?

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FRI):

Jeg lagde mærke til, at hr. Knud Erik Kirkegaard nærmest lovpriste den danske model og gav udtryk for, at når bare man overlader det hele til arbejdsmarkedets parter, så går det allerbbedst, og så undgår man de fleste problemer.

Se, hvis det er en politik, som Det Konservative Folkeparti har – jeg hørte egentlig også, at Venstre var inde på den linje – har Det Konservative Folkeparti så tænkt sig at være konsekvent og gennemføre den politik over hele arbejdsmarkedet?

Altså, jeg tænker på statstjenestemændene. Skal det også være sådan, at politifolk skal have lov til at strejke, nedlægge arbejdet og konflikte? Det må det jo betyde, hvis Det Konservative Folkeparti mener det, der bliver sagt her fra talerstolen.

Eller er det i virkeligheden sådan, at man egentlig gerne vil lægge et snit et eller andet sted mellem, hvem der må have lov til at konflikte, og hvem der ikke må? Men at politiet ikke må have lov, mens sundhedspersonalet gerne må have lov til at konflikte. Og hvori består forskellen egentlig, når vi taler om befolkningens liv og velfærd?

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Nu skal man jo passe på med at tage et parti-program, og dermed også det, der bliver gengivet i skrifter, alt for bogstaveligt. En kollega her i Salen kom gruelig galt af sted med at sige det, der stod i partiets program, men lad nu det nu ligge.

Spørgsmålet til hr. Knud Erik Kirkegaard. Punkt 1: Er det ikke sådan, at Folketinget er lovgivere og ikke arbejdsgivere?

Punkt 2: Det, der stod om fleksibel arbejdstid i finanslovaftalen, og at man ønskede en anden form for tilrettelæggelse af arbejdet, gav udtryk for, at man fra Folketingets side blandede sig i et område, som slet ikke henhører under Folketinget, fordi det jo var kommunale og amtskommunale overenskomster.

Så jeg synes sådan set, spørgsmålet var rimelig relevant, og derfor vil jeg gerne gentage det.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Hr. Dyrlund spurgte til vores stillingtagen til vedtagelsen. Nu er det jo sådan, at kløgtige mennesker altid kan se en sag fra mere end én side, og derfor er vores overvejelser endt på følgende måde: Der er ikke nogen skadevirkninger i det der forslag til vedtagelse, hvis det bliver vedtaget. Det er selvfølgelig ikke en begrundelse for, at man kan stemme for det.

På den anden side så indeholder det en opfordring til parterne om at gøre noget ved det her, så vi undgår en gentagelse af forårets forløb.

Og når vi sådan vurderer det lidt fra den ene side og lidt fra den anden side, så må kløgtige mennesker komme til den konklusion, at man så må undlade at stemme, og det gør vi naturligvis som kløgtige mennesker i Det Konservative Folkeparti.

Hr. Tom Behnke: Omkring tjenestemænd og tjenestemænds strejkeret forholder det sig helt præcis sådan, at tjenestemænd ifølge deres ansættelsesforhold – det er i hvert fald den fremherskende teori – ikke har strejkeret, og det er netop forskellen mellem politiet og sygeplejerskerne, sådan som hr. Tom Behnke spurgte om for et øjeblik siden.

Og så endelig til hr. Ole Sohn, som stadig væk spørger til den der del af finanslovaftalen, som han ikke kan huske hvad indeholder, og der er ingen grund til at gentage det svar, som jeg gav allerede for et øjeblik siden. Der er intet nyt at sige om den sag.

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Nu siger forretningsordenen vist, at det er spørgsmål til ordførerne, man skal stille i den her runde, og hvis jeg skal formulere et spørgsmål, så må det jo være, om ikke hr. Kirkegaard mener, at Folketingets talerstol er væsentligere end den på Hotel Vilsund Strand. Det mener jeg bestemt den er, for det er jo helt rigtigt, at vi fik

afhandlet det her lille spørgsmål om, hvad der stod i Garodkin, i mandags, og at jeg også kom lidt billigt til de point, eftersom det var en helt tredje part, der havde læst i Garodkin før det møde. Jeg har ikke haft så stor mistillid til Det Konservatives styr på eget hus, at jeg kunne finde på at kontrollere hr. Kirkegaards udsagn i Garodkin. Men sådan er det.

Men jeg må alligevel konstatere, at Garodkin jo ikke selv opfinder sine synspunkter, og det, der står her, er jo en ganske kraftig anfægtelse af den danske model i forhold til det, hr. Kirkegaard postulerer. Det har selvfølgelig været en medarbejder i den konservative folketingsgruppe, der har givet den oplysning her, men den medarbejder må jo have hørt et eller andet om, hvad man sådan snakker om. Altså det er det her med, hvad der er teori, og hvad der er praksis, som vi siger i Jylland. Det kunne jo godt være derfor, det kom.

Så jeg må jo spørge endnu en gang, om ikke det var en idé, at man fik styr på det her?

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrlund (S):

Jeg har det ikke godt med det, men jeg er jo nødt til at konstatere, at hr. Kirkegaard jo kan det der med talens kunst. Først at stå på talerstolen og være meget klar og præcis og efterfølgende stå og læse den værste gang sludder, jeg længe har hørt, op fra talerstolen.

Det får mig til at tænke på – også set i forhold til det med kløgtigheden – at hr. Kirkegaard vist skal være glad for, at hr. Kirkegaard ikke var oppe til eksamen i dag for så vidt angår klogskab. Det var for tyndt, det der.

Men er det sådan – det kom jeg faktisk til at stå og tænke på, da jeg hørte hr. Kirkegaard, også apropos hr. Jens Vibjerg – at man nu her i forbindelse med den nye folketingssamling har indgået en eller anden aftale imellem de der partier ovre på den side af midten af Folketinget, i hvert fald en række af dem, om at man ikke vil stemme hinanden ned, og at man så bruger alle mulige dårlige undskyldninger, som overhovedet ikke er i overensstemmelse med egne hovedsynspunkter, til ikke at gøre det?

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FRI):

Det er fuldstændig rigtigt, at der er en væsentlig forskel på, om man er ansat som tjenestemand, eller man ikke er ansat som tjeneste-

mand. Der er forskel på de kontrakter, der er indgået, og ansættelsesaftaler.

Men spørgsmålet til Det Konservative Folkeparti – for det vil jeg på vegne af Frihed 2000 senere i dag fremsætte forslag om – er så: Ville Det Konservative Folkeparti så være indstillet på, at man løste det her problem ved, at sundhedspersonale enten blev ansat som tjenestemænd eller blev ansat på tjenestemandslignende vilkår i forhold til strejkeretten?

Det er jo noget, Folketinget bestemmer, og så ville man have løst det problem, i hvert fald i forhold til den filosofi, som hr. Knud Erik Kirkegaard lægger for dagen.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Til hr. Ole M. Nielsen vil jeg sige, at nu var der ikke nogen talerstol på Hotel Vilsund Strand, men der var et podium, hvor vi diskuterede med den lokale befolkning. Og jeg synes da, det er utrolig vigtigt, at vi har sådan nogle diskussioner rundt omkring i landet. Det, der foregår herinde, kan ofte blive sådan lidt intern snak.

Men til hr. Ole M. Niensens orientering kan jeg sige: Det, der står, og som hr. Ole M. Nielsen læser op af den her håndbog, er ikke Det Konservative Folkepartis politik. Og det er forfatterens ansvar at sørge for at få de der ting rettet, hvis der kan sættes så store spørgsmålstegn ved bogens kvalitet, som der her kan være tale om.

Og så siger hr. Poul Erik Dyrlund, at jeg skulle have sagt noget sludder. Det kan jeg overhovedet ikke indse at jeg skulle have gjort. Jeg mener, at jeg ganske kort og præcist gjorde rede for vore synspunkter og vore holdninger til det forslag til vedtagelse, som Kristeligt Folkeparti har fremsat. Det var skam ikke sludder, det var kløgtig tale, og det vil hr. Dyrlund også konstatere, hvis han læser det i Folketingets forhandlinger.

Til hr. Tom Behnke skal jeg sige: Hvilken stillingskategori, sundhedspersonalet skal være i, må være en sag til afgørelse mellem arbejdsgiver og arbejdstager inden for det pågældende område. Det er ikke noget, vi skal beslutte her i Folketinget.

Anden næstformand (Henning Grove):

Så går vi videre i ordførerrækken. Hr. Ole Sohn.

Ole Sohn (SF):

Kristeligt Folkeparti har med forespørgslen her spurgt arbejdsministeren om noget, som man vist kun kan besvare, hvis man har den rette tro, nemlig troen på, at lønmodtagernes rettigheder kan sikres uden samtidig at have retten til effektive, kollektive kampskridt.

Det var faktisk noget, som blev fastlagt allerede for 100 år siden, og derfor kunne det selvfølgelig være interessant at vide, hvordan Kristeligt Folkeparti de forestiller sig, at man kan opretholde lønmodtagernes rettigheder uden samtidig at have kollektive kampskridtsmuligheder.

Derfor kunne det også være interessant at høre, om Kristeligt Folkeparti kan nævne bare ét eksempel på, at lønmodtagere har kunnet sikre sig deres rettigheder uden at have retten til at organisere sig og samtidig have retten til om nødvendigt at bruge kollektive kampskridt for at sikre deres rettigheder. Jeg kan ikke, og det kan FN's organisation på arbejdsmarkedsområdet, ILO, heller ikke.

For det er ikke nogen tilfældighed, at det faktisk er en af de første ILO-konventioner, som omhandler selve retten til den kollektive organisering og retten til kollektive kampskridt. Det er disse ILO-konventioner, som Danmark har tilsluttet sig, og det er dem, som Kristeligt Folkeparti reelt nu beder regeringen om at sætte sig ud over.

Man kan selvfølgelig sige, at Danmark på mange områder overopfylder disse konventioner, eller spørge, som man gør. Man kan spørge, om man ikke kan begrænse den kollektive konfliktret på sundhedsområdet uden at komme i konflikt med ILO-konventioner. Næ, det kan man ikke, og det er en myte, at den danske model overopfylder alle ILO-konventioner.

Det er jo også derfor, det flere gange er blevet påtalt over for regeringen, at man overtræder konventionerne, bl.a. om den kollektive konfliktret. ILO har faktisk lige netop fastslået, at regeringsindgrebet i 1998 stred mod konventionen på grund af sammenkædningsreglerne, og i øjeblikket forbereder FTF og Dansk Sygeplejeråd en klage til ILO over regeringsindgrebet i netop sygeplejekonflikten.

Det krævede som bekendt en lang og opslidende storkonflikt i 1899, inden arbejdsgiverne herhjemme følte sig tvunget til at acceptere fagbevægelsens organisations- og konfliktret. Inden da, ja, da var der gået 10-15 år med voldsomme klassekampe, hvis man må bruge det

ord endnu, netop om spørgsmålet om organisationsretten.

Kristeligt Folkeparti taler om at undgå anvendelsen af kollektive kampskridt. Det er jeg selvfølgelig meget enig i; det ville naturligvis være klart at foretrække, hvis en overenskomstforhandling altid kunne gennemføres uden konflikt. Men det undgås bedst, når parterne forhandler på et ligeværdigt grundlag. Derfor bør arbejdsgiverne, her de offentlige arbejdsgivere, udvise en reel forhandlingsvilje og fleksibilitet, så der kan nås et forhandlingsresultat i den her sag, som sygeplejerskerne har en reel mulighed for også at kunne få godkendt i baglandet.

Derfor håber jeg, at det er fremgået sådan rimelig klart af det, jeg indtil nu har sagt, at Socialistisk Folkeparti ikke ser sig i stand til at støtte det af Kristeligt Folkeparti fremsatte forslag til vedtagelse.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrlund (S):

Hr. Ole Sohn har ved flere lejligheder i dag beskæftiget sig med den her tekst, der indgik i finanslovaftalen om arbejdstidstilrettelæggelsen. Den diskussion skal jeg ikke blande mig i; det er egentlig slet ikke det, der er mit ærinde.

Men det kniber lidt med min hukommelse, vil jeg sige til hr. Ole Sohn, og derfor kan det være, at jeg kan få lidt hjælp. Den konflikt, der sidst var på sygeplejeområdet, handlede den om arbejdstidstilrettelæggelse? Eller var det spørgsmålet om løn, ikke til den – undskyld udtrykket – almindelige sygeplejerske, men til en række ledere inden for sygeplejerskernes rækker?

Det kan jeg ikke huske. Men det kan jeg måske få lidt hjælp til.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Nu bestræber jeg mig jo altid på at være et venligt menneske, så i den udstrækning, det er mig muligt, vil jeg gerne hjælpe hr. Poul Erik Dyrlunds hukommelse.

I den udstrækning, Socialistisk Folkeparti har beskæftiget sig med sygeplejekonflikten her fra Folketingets talerstol, har vi netop bevidst ikke forholdt os til de krav, hverken dem, arbejdsgiverne har stillet, eller dem, sygeplejerskerne har stillet, fordi vi faktisk ikke mener, at Folketinget skal blande sig i konflikterne. Vi har helt overladt det til parterne selv at formulere deres krav

og forsøge en forhandlingsløsning, og i den udstrækning, det ikke kan lade sig gøre, er det faktisk, vi mener, at vi skal holde fast i ILO-konventionen og hovedaftalens ret til at organisere sig og bruge kollektive kampskridt. Det synes jeg er det principielle.

Men jeg vil meget gerne tage en studiekreds eller en diskussion om sygeplejerskenes krav. Jeg har dem ikke present her i hovedet, men hr. Dyrlund har ret i, der bl.a. var nogle afdelingsledere, som også skulle have mere i løn, men det vedkommer sådan set slet ikke sagen. Det er jo det principielle, om der skal foretages indgreb i en overenskomstkonflikt eller ej, og det er det, vi har taget stilling til.

Loven var til behandling, og jeg har lovet ordføreren fra Kristeligt Folkeparti at understrege, hvad der er vores holdning, når vi nu har tilkendegivet, at vi ikke kan stemme for den. Derfor ville jeg også godt præcisere det lidt mere, at det er derfor, vi agter at stemme imod den.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrlund (S):

Der er to muligheder nu. Enten er jeg nødt til at konstatere, at hr. Ole Sohn har en lige så dårlig hukommelse som jeg. Eller også bliver jeg nødt til at konstatere, at hr. Ole Sohn snakker udenom, og jeg tror, at det er det sidste, der er tilfældet.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Nu må jeg jo ikke som ordfører stille spørgsmål til spørgerne, men jeg er nødt til at præcisere, at Socialistisk Folkeparti i den udstrækning, vi har diskuteret overenskomstindgreb her, har forholdt sig til det principielle, både da vi diskuterede konflikten og også i dag. Og jeg håber, at også ordføreren fra Socialdemokratiet respekterer, at vi netop ikke ønsker at gå ind og diskutere betimeligheden i, hvilke krav organisationerne stiller, for derved begynder vi jo at blande os, og det er faktisk det, jeg har taget afstand fra hele tiden.

Mogens Andreasen (DF):

Jeg synes, det er ganske udmærket, at Kristeligt Folkeparti rejser denne debat, og det er helt sikkert, at vi med konflikten på sygeplejeområdet stod med en situation, hvor det gik ud over en række mennesker på sygehusene. Der skete en

udvidelse af ventelisterne, som der stadig væk er et efterslæb på.

Jeg mener ikke, vi i fremtiden kan have en situation, hvor man simpelt hen sætter en masse syge mennesker i gabestokken. Derfor synes jeg, det ville være ganske udmærket, at man fandt frem til inden de næste overenskomstforhandlinger med sygeplejerskerne mellem arbejdsgiverne og sygeplejen, at man får en ordning aftalt, således at man ikke har mulighed for i fremtiden af strejke på sygeplejeområdet, men at man så får en kompensation for at afgive denne ret.

Det er Dansk Folkepartis generelle opfattelse, at syge- og sundhedssektoren skal være effektiv og velfungerende, og at det offentlige skal stille de nødvendige ressourcer til rådighed for området. Det betyder, at både bygninger og udstyr skal være moderne, og at de ansatte skal være veluddannede. Dansk Folkeparti støtter ethvert ansvarligt økonomisk tiltag til forbedring på syge- og sundhedsområdet, og vi vil ikke tolerere forringelser. Derfor er det helt sikkert, at vi må få klaret det, sådan at sygeplejerskerne ikke i fremtiden har mulighed for at nedlægge arbejdet.

Nu er det ikke sådan, at vi under konflikten var dybt uenige med sygeplejerskerne. Vi har jo måttet erkende, at de på nogle områder har haft et efterslæb, men vi mente også, at der på det tidspunkt ikke var mulighed for at yde nogen kompensation. Det var der ikke tale om at der kunne skaffes noget flertal for her i Folketinget. Derfor fik konflikten det forløb, den gjorde, så man blev tvunget til at gå i arbejde.

Vi anerkender den frie forhandlingsret. Vi anerkender strejkeretten, som den er nu, men det, vi siger, er, at det er problematisk, når man på sygeplejeområdet kan nedlægge arbejde, der rammer syge og ældre borgere. Vi skal, når vi kommer længere frem, sikre, at man på sygeplejeområdet får aftaler i stand, som giver anledning til, at der ikke kan strejkes. Vi mener, at der i overenskomsten skal ske så store forbedringer for sygeplejerskerne, at de kan acceptere en sådan ordning.

Jeg har ikke ret meget mere tid, så jeg skal sige, at vi er så det eneste parti, der kan støtte Kristeligt Folkepartis forslag. Vi mener, at der skal tages fat på de her problemer, og at problemerne skal løses for fremtiden.

Anden næstformand (Henning Grove):
Hr. Ebbe Kalnæs som ordfører.

Ebbe Kalnæs (CD):

Da CD's arbejdsmarkedspolitiske ordfører ikke kan være til stede i dag, skal jeg redegøre for CD's holdning.

Vi er tilfredse med, at Kristeligt Folkeparti har rejst en debat som den her. Det er altid vigtigt at få opklaret, hvor vi står i forhold til hinanden. Vi har selv gentagne gange rejst spørgsmålet over for regeringen og understreget, at det nok ville være vigtigt at være aktiv på det her område, men det er ikke det samme, som at vi vil pålægge regeringen at nå til et bestemt resultat. Sagt på en anden måde: Det vil nok være klogt af arbejdsministeren at byde på kaffe.

Men så skal jeg understrege, at der er jo ingen parter i denne sag, det vil sige sygeplejerskerne, Amtrådsforeningen, staten, syge, gamle osv., der rigtig opnår noget ved det her. Derfor er det selvfølgelig væsentligt at få taget snakken. Men jeg vil også sige, at vi ønsker ikke at gå bort fra den model, den 100-årige tradition, der er på det danske arbejdsmarked, som har givet os en masse fordele og en masse styrke.

Vi var med i et indgreb af de årsager, der dengang var oppe at vende. Som vi ikke behøver at repetere, så støttede vi indgrebet og afviste ændringsforslaget, bl.a. fra Dansk Folkeparti, som gik ud på, at der ved lov og diktat fra Folketinget skulle laves trepartsforhandlinger om afskaffelse af strejkeretten. Der er vi stadig af den opfattelse, at det skal man ikke lovgive om.

Vi ønskede selvfølgelig en grundig og en seriøs debat om det her væsentlige emne, og vi tror, det er vigtigt, at man prøver at nå nogle mål.

Men det er klart, det er et aftalespørgsmål mellem to parter, og CD vil altid klart på det område sige: Det er et aftalespørgsmål mellem to parter.

Hvad der så skal til i den diskussion, ja, det må man klare derude. Det er klart, at det er jo det indbyrdes forhold, der afgør, om der kan tilbydes nogle vilkår, så man er villig til at ændre på de her ting.

Så vil jeg gerne understrege en anden ting, og det er, at der jo er tradition gennem en lang tid for, at vi griber ind på de her områder relativt hurtigt, fordi velfærdstabet er af en sådan art, at vi ikke kan tillade det. Det giver selvfølgelig det problem, når vi har et frit aftalesystem, at de, der spiller ud på det her område, nemt dækker

sig ind under, at Folketinget ordner det til sidst og bliver sorteper.

På samme måde kan venstrefløjen i Folketinget roligt køre derudad for fuldt drøn, for de er klar over, at der er tradition på det her område. Det er altid et skisma, men vi kan ikke se nogen anden løsning end at opfordre varmt til, at man får talt om de her ting, og at man måske får truffet nogle aftaler, der giver nogle gevinster, så man til gengæld gerne vil afgive den mulighed, der er for at sætte bl.a. vores sygehuse i stå.

Jeg skal så derfor meddele, at CD heller ikke kan stemme for det fremsatte forslag til vedtagelse.

Anders Samuelson (RV):

Baggrunden for denne forespørgsel er jo som bekendt Folketingets indgreb i sygeplejerskekonflikten her i sommer. I lyset af dette indgreb kan jeg godt forstå, at man stiller sig selv det spørgsmål, om det i det hele taget bør tillades at strejke på et så væsentligt område, for en konflikt i sundhedssektoren kan jo have vidtrækkende samfundsmæssige konsekvenser og vil berøre mange mennesker.

Som udgangspunkt vil jeg godt understrege kraftigt, at Det Radikale Venstre tager afstand fra, at man bruger strejkevåbenet som et middel. Men er det så i sig selv grund nok til at afskaffe selve strejkeretten for i det tilfælde her visse grupper på arbejdsmarkedet? I Det Radikale Venstre er vi principielt imod generelt at begrænse anvendelsen af strejkeretten for visse lønmodtagergrupper, og det er der flere årsager til.

For det første fordi vi er store tilhængere af det danske aftalesystem, og fordi det efter vores mening vil være at bryde med et af de mest grundlæggende principper i dette system, nemlig retten til at benytte sig af konfliktvåbenet i forbindelse med overenskomstforhandlinger. Og hvad skulle vi egentlig også sætte i stedet for denne ret?

For det andet fordi vi fra Det Radikale Venstres side faktisk ikke ser et reelt behov for at begrænse strejkeretten for disse lønmodtagergrupper. Selv med sommerens indgreb i baghovedet må vi jo nok indrømme, at strejker selv i sundhedssektoren mere hører til undtagelsen end til reglen, og godt for det. Samtidig har vi stor tillid til, at både arbejdsgivere og lønmodtagere på sundhedsområdet i fremtiden vil leve fuldt op til deres ansvar. Det har de vist i tidli-

gere situationer, og vi har ikke grund til at tro, at det skulle være anderledes i eventuelle fremtidige forhandlinger på området.

For det tredje fordi Folketinget jo altid har en mulighed for at gribe ind og standse en konflikt, når det endelig brænder på og samfundsmæssige interesser er truet i forbindelse med en konflikt på et vitalt område, og det er det, som er det helt afgørende for Det Radikale Venstre. Det er en ikke uvæsentlig pointe, for det giver sygeplejersker og andre ansatte i sundhedssektoren samme mulighed for at bruge strejkevåbenet, som andre lønmodtagere har, men også med det klare signal i baghovedet, at i hvert fald Det Radikale Venstre på forhånd klart har sagt, at når der bliver sat vitale interesser på spil, og det må man vurdere fra gang til gang, så forbeholder vi os retten til at gribe ind for at få stoppet konflikten.

Alt i alt er Det Radikale Venstre helt på linje med arbejdsministeren i dette spørgsmål, og jeg skal på den baggrund meddele, at Det Radikale Venstre ikke kan støtte Kristeligt Folkepartis forslag til en vedtagelse.

(Kort bemærkning).

Jette Gottlieb (EL):

Jeg synes, der var to uklarheder i det radikale indlæg.

På den ene side skal man fastholde, at f.eks. sygeplejersker har strejkeret, på den anden side må de ikke strejke, blev der sagt.

Den anden uklarhed efter min mening var: På den ene side skal man fastholde deres mulighed for at strejke, men med garanti for, at der bliver grebet ind. Er det så et strejkevåben? Er det så en kampmulighed, de pågældende grupper overhovedet har? Der blev rent faktisk fra De Radikales side her fra talerstolen udstedt en garanti for et indgreb.

(Kort bemærkning).

Anders Samuelson (RV):

Jeg skal gerne meget kort gentage mine pointer:

Vi vil fra Det Radikale Venstres side fastholde, at det er en del af en arbejdsmarkedskamp, at man potentielt kan gribe til strejkevåbenet. Men vi har på den anden side det synspunkt, at hvis man benytter strejkevåbenet på en sådan måde, at vitale samfundsmæssige interesser bliver sat på spil, så forbeholder vi os til gengæld retten til at gribe ind.

Det er ikke det samme, som at vi udsteder en garanti for, at vi altid vil gribe ind. Det afhæn-

ger netop af den konkrete situation, og det er det, der er det helt afgørende.

(Kort bemærkning).

Jette Gottlieb (EL):

Jamen er det ikke sådan, at alle offentligt ansatte udfører samfunds-nødvendigt arbejde? Ellers var de vel blevet bortrationaliseret eller fyret. Og er det ikke sådan, at hvis de udfører samfundsnyttigt arbejde, ja, så har De Radikale nu udstedt en garanti for, at så griber man ind i en konflikt?

(Kort bemærkning).

Anders Samuelsen (RV):

Ja, det kan jo blive noget principielt ordkløveri, og det er da også o.k.

Hvis hele det private arbejdsmarked går i konflikt og konflikter et halvt års tid i træk, så kommer man nok på et eller andet tidspunkt til den formening, at nu er der vitale samfundsmæssige interesser på spil. Det gælder på samme måde også for offentligt ansatte. Der er ikke nogen, der kan sige præcis, hvornår det er. Det afhænger af det enkelte konkrete tilfælde, og det er det, vi tager udgangspunkt i, når vi fra Det Radikale Venstres side tager stilling til, hvorvidt vi skal benytte os af den mulighed, Folketinget har for at gribe ind over for en strejke.

Jette Gottlieb (EL):

Jeg må indrømme, at vi undrede os noget over den her forespørgsel, da vi så den. Vores undren skyldtes, at det tilsyneladende er forespørgersens opfattelse, at man på samme tid kan sikre og begrænse retten til kollektive kampskridt – strejkeretten – men det kan man jo ikke. Det handler om cirkelns kvadratur, som vi talte om før.

Man udpeger de samfundsvigtige områder inden for sundhedssektoren som mål for en sådan begrænsning, som det jo må ende med, men det er aldrig i debatten blevet klart, hvor grænserne for den samfundsvigtige opgave går, som man mener man kan begrænse det inden for. Selv om det har været nævnt i debatten, så er begrebet samfundsvigtigt jo ikke blevet defineret fra forespørgersens side.

Men hvis vi nu prøver at se lidt på virkeligheden i sundhedssektoren og i den forbindelse på den konflikt, der var i foråret, ja, så er der jo nogle ting, der skinner i øjnene. Generelt er lønmodtagere med ansvar for andres liv og hel-

bred præget af et dybfølt ansvar over for deres arbejde, og strejkevåbenet kommer jo kun på tale, hvis der absolut ikke er andre muligheder.

Selv om arbejdsforholdene i store dele af sundhedssektoren er blevet strammet og forringet helt ud over grænserne i de senere år, ja, så forsøger sygeplejerskerne, medhjælperne, portørerne osv. at sikre patienterne en rimelig omsorg og behandling. Det tror jeg i virkeligheden at mange herinde har været opmærksom på og er klar over. At det ikke er en skrøne, kan man jo blandt andet se af det stigende antal arbejdsbetingede lidelser, man finder i sundhedssektoren. Sundhedssektoren er det sted, hvor der sker mest udstødning fra arbejdsmarkedet. Folk ryger ud af området med rygproblemer, med stress og alle mulige andre former for arbejdsbetingede lidelser.

Da sygeplejerskerne i foråret stemte nej til deres overenskomstforlig og gik i strejke, ja, så var årsagen jo den simple, at de var pressede ud over grænsen for det acceptable, ud over grænsen for rimelige arbejdsforhold og en acceptabel løn for det store arbejde, de yder. Hvis nogen skulle have glemt det, så var det en central del af konflikten, at sygeplejerskerne også i den situation udviste en usædvanlig udstrakt ansvarlighed over for deres arbejde ved et omfattende nødberedskab. Ingen menneskers liv blev udsat for fare, og ingen livsnødvendige operationer blev udsat. Faktisk gik nødberedskabet flere steder så vidt, at nødplanen indeholdt flere arbejdstimer end det, der lå i de normale vagtplaner. Ja, så er vi jo sådan set ude i det groteske.

Derfor var der da heller ikke megen saglig begrundelse for regeringens indgreb i sygeplejerskernes konflikt, måske bortset fra behovet for at dække over eget ansvar for ventelisterne på sygehusområdet. Hvis der i den forbindelse er noget, der skal begrænses eller undgås, ja, så er det regeringens brug af indgreb i lønmodtagernes overenskomstmæssige ret til kollektive kampskridt.

Til sidst vil jeg bare tilføje, at der er mulighed for at begrænse konflikterne i sundhedssektoren, for det er klart, at der ikke er nogen, der ønsker dem som en ting i sig selv. Den mulighed, der er, er nemlig at afsætte de nødvendige midler til at rette op på problemerne, midler til nedbringelse af ventelister og til at give de ansatte nogle anstændige løn- og arbejdsforhold. På den måde kan man også begrænse det problem, at mange sygeplejersker søger over i de

private vikarbureauer, hvilket medvirker til en helt unødvendig fordyrelse af arbejdet i sundhedssektoren.

Alt i alt ligger løsningen på det problem, som Kristeligt Folkeparti rejser, et helt andet sted. Den ligger i den måde, man administrerer hele sundhedsområdet på.

Tom Behnke (FRI):

Der skal fra Frihed 2000 lyde en stor tak til Kristeligt Folkeparti for at stille denne her forespørgsel. Vi havde selv planlagt at genfremsætte vores beslutningsforslag fra sidste samling, men denne forespørgselsdebat gør det ud for det samme, og det er vi glade for. Så en stor tak til Kristeligt Folkeparti for at fokusere på dette problem, så man ikke kun diskuterer disse ting, når konflikten er i gang, men så Folketinget får mulighed for at stille og roligt at diskutere disse ting, inden der eventuelt igen kommer en konflikt. Det er godt set af Kristeligt Folkeparti.

Jeg skal så også skynde mig at sige, at jeg synes, det var rystende at høre både Venstres og De Konservatives ordførere her i dag fremlægge deres respektive partiers politik. Det harmonerer ikke helt med den politik, som de to partiers kandidater fremfører ude i forsamlingshusene rundt i landet, hvor de høster store bifald for, at man i sundhedssektoren skal sikre, at patienterne ikke bliver taget som gidsler i en eventuel konflikt.

Men det er selvfølgelig også rart at kunne tage bifaldene ude i forsamlingshusene, få stemmerne, og når man så kommer i Folketinget, har man så i øvrigt en helt anden politik, en skjult dagsorden, som man undlader at fortælle vælgerne om. Det er ikke særlig hæderligt; men lad det nu være op til de parter.

Det skal ikke være nogen hemmelighed, at Frihed 2000 er imod, at man kan strejke i sundhedssektoren, og vi vil ikke begrænse os, som Kristeligt Folkeparti har gjort, til, at det kun er inden for de livsvigtige områder; det skal simpelt hen gælde hele sundhedssektoren. Vi mener, at den sektor er så vital for det danske samfund, at den ikke må kunne strejke, på samme måde som vi ikke mener, at det skal være tilladt at strejke, når man er ansat i politiet, i militæret eller andre steder, som har vital betydning for det danske samfund. Landets sikkerhed, retsforhold, men også befolkningens sundhed og liv er så vitale områder, at det ikke er holdbart, hvis det er sådan, at de, der er ansat dér, har mulighed for at kunne strejke.

Vi så jo ganske rigtig, som flere ordførere har været inde på, at den sidste konflikt, der var i sundhedssektoren, håndterede parterne faktisk ganske flot, og jeg skal også rose sundhedspersonalet for at have en meget høj grad af ansvarlighed for den måde, det blev afviklet på. Det skal være en ros til sundhedspersonalet, at til trods for at man gik i konflikt, gjorde man, hvad man kunne for, at den konflikt forløb så godt som muligt, og at der i hvert fald ikke var nogen liv, der gik tabt.

Ikke desto mindre ved vi jo, hvor få kroner hver enkelt ansat i sundhedssektoren fik mere, set i forhold til hvor enormt store tab, der i øvrigt var ved den konflikt: patienter, hvis operationer blev udskudt, patienter, hvis tilstande blev forværret, var en meget, meget, meget stor udgift. Man kunne sige, at hvis man havde vidst det på forhånd, kunne man have slået igennem med det samme og have sagt: I stedet for den ekstra udgift til sundhedssektoren kan vi lige så godt udbetale pengene med det samme til sundhedspersonalet. Men sådan spiller klaveret jo ikke.

Vi fremsatte den 18. maj 1999, altså for mindre end et halvt år siden, et beslutningsforslag, der hed nr. B 145, om, at man sidestiller sundhedspersonalet med tjenestemænd, og at man f.eks. kompenserer for, at de nu ikke længere skulle have lov til at strejke, ved f.eks. at forbedre deres pensionsforhold.

Så skal jeg lige hilse og sige til Dansk Folkepartis ordfører, der på et tidligere tidspunkt i debatten nåede at konkludere, at Dansk Folkeparti var det eneste parti, der kunne støtte Kristeligt Folkepartis forslag til vedtagelse: Det er ikke korrekt. Man skal undlade at konkludere, før debatten er færdig.

Sagen er, at Frihed 2000 kan støtte forslaget til vedtagelse af Kristeligt Folkeparti, men vi har også i Frihed 2000 skrevet vores eget forslag til vedtagelse, hvor vi ønsker at stramme yderligere op, end Kristeligt Folkeparti har ønsket at gå. Derfor så skal jeg fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget opfordrer regeringen til at fremsætte de nødvendige lovforslag og foretage de nødvendige administrative tiltag, der medfører, at sundhedspersonale sidestilles med tjenestemænd, for så vidt angår retten til at strejke,

således at offentligt ansat sundhedspersonale fremover ikke må strejke.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 10).

Anden næstformand (Henning Grove):

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (Se ovenfor). Også dette forslag indgår her efter i forhandlingen.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrlund (S):

Jeg skal blot konstatere, at det forslag til vedtagelse, der her er fremsat af hr. Tom Behnke, efter Socialdemokratiets opfattelse ikke løser nogen som helst af de problemer, der har været til diskussion her i dag, og at det i øvrigt har præcis den samme målsætning, som Kristeligt Folkeparti har med sin forespørgsel.

I øvrigt er det jo sådan, at man rent faktisk på en lang, lang række områder er ved at afskaffe tjenestemandsbegrebet, og at indføre tjenestemandsbegrebet i en bredere forstand på områderne her vil være i direkte modsætning til, hvad alle ellers er enige om, nemlig klogskaben i at indskrænke tjenestemandsgrupeperne. Så vi stemmer imod dette forslag til vedtagelse.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Mere for forståelsens skyld: Skal det forstås sådan, at Frihed 2000's forslag til vedtagelse indebærer – eller er det dét, man ønsker at lægge an til – at Danmark skal bryde de internationale konventioner, som vi har ratificeret? Eller er det et forslag om, at regeringen skal arbejde for at lave et lovforslag, som indebærer, at vi skal træde ud af de konventioner?

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FRI):

Til hr. Ole Sohn er der kun at sige, at hvis et sådant forslag ville betyde, at man bryder de internationale konventioner, har Danmark gjort det allerede i dag, fordi vi har tjenestemandsbegrebet, og tjenestemænd ikke må strejke, og så er den ikke længere. Det, der netop står i vores forslag, er, at det skal være på tjenestemandslignende vilkår, og det kan der ikke være noget som helst til hinder for i forhold til de internationale konventioner.

Så må jeg bare konstatere, at Socialdemokratiet og Socialdemokratiets ordfører her giver udtryk for, at man billiger, at der tages gidsler i en arbejdskamp, og at man oven i købet billiger,

at syge og svage mennesker tages som gidsler. Det må stå 100 pct. for Socialdemokratiets egen regning, og vi er i Frihed 2000 lodret uenige i den usmagelige politik, der her bliver ført.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrlund (S):

Jeg ved ikke, hvem det er, der optræder usmageligt, for når jeg tænker på den ansvarlighed, som blev lagt for dagen fra både arbejdsgiver-side og lønmodtagerside under sygeplejerskekonflikten, må jeg betragte det udsagn, der kom fra hr. Tom Behnkes side som decideret citatfusk, som kun har ét formål, nemlig at oppiske en stemning. Så kan man jo sætte spørgsmålstegn ved, hvem er det, der optræder hæderligt i denne sammenhæng.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

To ting. Sådan som jeg har læst det udkast til vedtagelsen, som jeg har, står der ikke, at sundhedspersonalet skal være tjenestemænd, men at de skal sidestilles med tjenestemænd, og deri ligger i øvrigt en forskel. Men jeg vil gerne understrege, at ILO faktisk har understreget, at tjenestemandsgrupeperne også har ret til at strejke. Her er de danske regler blevet underkendt, så derfor er spørgsmålet, om man skal lægge an til det. Det er selvfølgelig helt legitimt, at man ønsker det, men man skal bare vide, at det er konsekvensen af det ønske.

Og for at der ikke skal være nogen tvivl, vil jeg sige, at alene af den grund kan vi naturligvis ikke stemme for, og derfor stemmer vi imod.

Arbejdsministeren (Ove Hygum):

Jeg vil gerne kvittere for initiativet fra Kristeligt Folkepartis side – kvittere for, at vi på lang afstand af kommende overenskomstsituationer har fået skabt en så klar afklaring af de forhold, der handler om respekten for forhandlingsretten og strejkeretten.

Det er jo ikke uventet, at det initiativ kom, for det ligger faktisk i forlængelse af de bemærkninger, som Kristeligt Folkeparti kom med under forhandlingerne, da vi lavede lovindgrebet over for konflikten for sygeplejerskernes og andres vedkommende.

Jeg noterer mig med tilfredshed, at et meget bredt flertal ikke kan støtte de forslag til vedtagelse, der er lagt frem. Det er udmærket, det er meget tilfredsstillende med en klar stillingtagen, om end jeg er noget forundret over den

manglende sammenhæng, der er mellem Venstres og De Konservatives argumenter i diskussionen og så den afsluttende melding om, at man undlader at stemme. Det synes jeg netop ikke harmonerer med Venstres og De Konservatives argumenter i diskussionen, da vi gennemførte lovindgrebet i foråret.

Jeg vil også godt kommentere de signaler, der er kommet om, at til trods for man ikke vil stemme hverken ja eller nej, mener man, at der ligger et signal til parterne om, at de bør sætte sig sammen. Jeg vil godt sige, at jeg tror, det er en klar undervurdering af parterne. Parterne behøver ikke den opfordring eller det signal fra Folketingets side. Jeg er vidende om, at forløbet i foråret har været drøftet indgående i kompetente forsamlinger, formentlig på begge sider af forhandlingsbordet, og jeg er af den klare opfattelse, at parterne til det yderste vil bestræbe sig på at forebygge, at man havner i en tilsvarende situation efter de kommende overenskomstforhandlinger.

Ole M. Nielsen (KRF):

På foranledning af flere indlæg vil jeg begynde min anden runde med at sige, at der ikke i vores initiativ har ligget noget om at fratage parterne noget ansvar eller nogen muligheder eller nogen forpligtelser. Tværtimod vil vi bare give dem en hjælp til at finde en ny måde at ordne tingene på. Det er helt klart det, der ligger i vores forslag til vedtagelse.

Så en lille rulle til hr. Dyrlund, som spørger, om det næste område bliver transportsystemet. Jeg skelner mellem sundhedsområdet og transportsystemet, men det skal da ingen hemmelighed være, at min personlige holdning er, at parterne bør finde en anden måde at løse tingene på end ved at strejke, og det kan godt lade sig gøre. Der findes forskellige firmaer inden for forskellige virksomheder, inden for forskellige brancher, hvor man har forhandlet sig væk fra strejkeretten, og det kan jeg godt nævne eksempler på her i Danmark. Men det behøver jeg ikke, dem kender man her, så det er ikke nødvendigt.

Hr. Jens Vibjerg forsvarer stærkt den danske model, vil gerne opfordre parterne til at finde modeller og undlader at stemme. Jeg er da glad for, at man ikke bare stemmer imod, men jeg må indrømme, at jeg også er lidt glad for, at vi får markeret forskellen, at vi får trukket profilerne op her i dag.

Til hr. Kirkegaard: Jeg synes nok, det er lidt af en skam, at hr. Kirkegaard sætter spørgs-

målstegn ved Garodkins kvalitet. Jeg fik desværre ikke brug for mit næsvise spørgsmål, men jeg vil alligevel nævne det her. Jeg havde måske frygtet, vi var kommet til at diskutere, hvad der var livsvigtige områder. Sådan kunne man også have valgt at gøre det, men nu indrømmer de to partier i stedet, at det er en fejl, der står hos Garodkin, og det synes jeg er helt fint. Vi har lov til at lave fejl.

Men hvis man vil snakke om, hvad der er livsvigtigt, havde jeg et godt spørgsmål om, hvad der var livsvigtigt – om det f.eks. var Københavns Fondsbørs, man tænkte på som et livsvigtigt område, der ikke måtte strejke, eller hvad det måske kunne være. Der er jo andre muligheder.

Til hr. Ole Sohn, der spørger, om Kristeligt Folkeparti kan give eksempler på lønmodtagere, der har opretholdt deres rettigheder uden konflikten: Ja, jeg har faktisk nævnt, at der er eksempler på virksomheder i Danmark hvor man har forhandlet sig væk fra strejkeretten, og hvor medarbejderne har fået en kompensation.

Til hr. Mogens Andreasen vil jeg sige tak for støtten.

CD har stærk respekt for traditionerne, for den danske model, og det må vi jo respektere. Vi er ikke så ukritiske over for den, og det er jo i øvrigt sådan, at vi danskere er meget villige til at opfylde internationale forpligtelser og konventioner. Men når det drejer sig om den danske model, afviser vi ILO-konventioner og EF-direktiver, når det passer os, og så siger vi: De passer ikke ind i vores model, vi er klogere end alverden på området her. Men når det passer os, når det passer ind i vores danske model, implementerer vi dem selvfølgelig.

Der er nogle mangler, f.eks. om retten til deltid, som ILO klart har udtalt sig om. Det kan vi ikke få gennemført i Danmark, for det strider imod parternes interesser.

Så vil jeg gerne takke for støtten fra hr. Tom Behnke, men kan i øvrigt ikke støtte hr. Tom Behnkes forslag. Jeg synes, der er et problem i det, for man fratager jo klart parterne konfliktretten og vil erstatte den med noget tjenestemandslignende. Det kan man jo godt se noget fristende i, men det kan vi ikke. Vi er ikke interesserede i at få flere ind i tjenestemandssystemet, og selv om det system måske ikke allerede er blevet anfægtet i ILO, får vi i hvert fald problemer med ILO på det område.

Når jeg skal opgøre resultatlisten, blev der altså støtte fra et parti og fra en gruppe, og det

er jeg for så vidt tilfreds med. Jeg er tilfreds med, at vi har fået markeret forskellene mellem os og de andre, som jeg tror, befolkningen døjer lidt med, også i den øjeblikkelige situation i Ringkjøbing Amt, hvor man har konflikt på arbejdsmarkedet. Jeg tror faktisk, det er væsentligt at få markeret her, at der trods alt er forskel på partierne, selv om befolkningen i Ringkjøbing Amt måske har troet, at det var lidt udflydende mellem de forskellige grupper på højre side af midten. Så tak for den markering, som altså bare ikke var positiv.

Mogens Andreassen (DF):

Jeg vil godt sige, at jeg undrer mig lidt over, at arbejdsministeren og Socialdemokratiet så klart afviser forslaget fra Kristeligt Folkeparti. Der ligger faktisk en form for trepartsforhandlinger i det, og regeringen sørger jo ellers for, at der på en række områder ude på arbejdsmarkedet bliver trepartsforhandlinger om en masse af de problemer, der opstår. Derfor undrer det mig altså, at regeringen og arbejdsministeren afviser forslaget, men jeg håber, at man, når vi når lidt længere frem, kan komme til at se med andre øjne på det her fra både regeringens og Socialdemokratiets side.

Jeg vil til slut sige, at hvis forslaget falder, vil Dansk Folkeparti stemme for hr. Tom Behnkes forslag.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslag til vedtagelse nr. V 9 af Ole M. Nielsen (KRF) (se foran) forkastedes, idet 12 (DF, FRI og KRF) stemte for, 54 (S, SF, RV og EL) imod; 34 (V, KF og CD) stemte hverken for eller imod.

Forslag til vedtagelse nr. V 10 af Tom Behnke (FRI) (se foran) forkastedes, idet 10 (DF og FRI) stemte for, 89 (S, V, KF, SF, CD, RV, EL og KRF) imod.

Hermed sluttede forespørgslen.

Anden næstformand (Henning Grove):

Jeg skal her udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 13.00.

Mødet udsat kl. 12.00

Mødet genoptaget kl. 13.00

Den næste sag på dagsordenen var:

9) Første behandling af lovforslag nr. L 28: Forslag til lov om ændring af lov om ferie. (Renteafkast af FerieKonto).

Af arbejdsministeren (Ove Hygum).
(Fremsat 7/10 99).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Anne-Marie Meldgaard (S):

Som det fremgår af lovforslaget, er der tale om et teknisk forslag, der alene drejer sig om økonomi.

I sin enkelhed går det ud på, at der forlods tilføres statskassen 40 mio. kr. af renteafkastet fra Arbejdsmarkedets Feriefond.

Selvfølge lig havde vi i Socialdemokratiet helst set, at alle Feriefondens midler blev brugt til ferieformål, men vi accepterer, at regeringen for at få indtægts- og udgiftssiden i finanslovsforslaget for år 2000 til at nå sammen på bundlinjen forlods overfører de 40 mio. kr. til statskassen.

Vi gør det også, fordi vi ikke ser, at der er noget nyt i det her. Vi har to gange tidligere i forbindelse med finanslovaftaler gjort noget tilsvarende. I 1993 under den daværende konservative arbejdsminister blev der overført 200 mio. kr., som blev brugt til uddannelsesformål, og igen i aftalen fra 1996 under den daværende arbejdsminister, Jytte Andersen, blev der overført 100 mio. kr. af renteafkastet og yderligere 104 mio. kr. fra andre indtægter til statskassen.

Det medførte en meget stor kritik fra Feriefonden, idet man i den aftale måtte ty til at bruge af formuen for at få dækket administrationsomkostningerne. Det er selvfølgelig ikke hensigtsmæssigt, hvorfor vi med tilfredshed ser, at der er taget højde for det i det her forslag.

Det fremgår af forslaget, at det forventede renteafkast vil udgøre 118 mio. kr., så overførs-